

בענינא דיומא

דעת התורה מרבינו מרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א על "עסקת" החטופים,

בדבריו הדגיש ועורר: צריך להמשיך ולהתפלל. אי אפשר לתאר את הצער שיעבור על המשפחות, ועלינו להשתתף בצערן, וזו חובתנו כיהודים בני אברהם יצחק ויעקב, א"א להישאר אדישים למול סבל שכזה.

בכל פעם שבני המשפחות הגיעו לשיעורים, זעק הרב שליט"א מהמיית ליבו הטהור ואמר: 'אנחנו שותפים לכאבכם הנורא, וכולנו עושים את כל מה שניתן על מנת שבניכם ובנותיכם ישתחררו כבר מהשבי'.

ביום חמישי בבוקר, מיד לאחר שפורסם על ההסכם לשחרור השבויים, הגיע מרן הרב שליט"א לתפילת הנץ, ופניו מאירות יותר מבכל יום. סוף סוף הגיע היום המיוחל, שהשבויים האומללים מתחילים להשתחרר!

ביקשנו מהרב שליט"א שיאמר כמה מילות חיזוק, והרב התמקד בנקודה חשובה, שרבים אינם שמים לב אליה. יש מי שסבור שהחמאס הסכים להחזיר את השבויים בגלל היחלשותו במלחמה, או בגלל שחיסלו לו את כל מפקדיו הבכירים, או אולי מפני שהוא פוחד מטראמפ שאיים עליהם, או בגלל המדינות המתווכות שהפעילו לחץ, וכו'. והכל שטויות!

והסביר: הרי על אנשי החמאס אומרת התורה במפורש 'והוא יהיה פרא אדם, ידו בכל ויד כל בו'. ואם התורה אומרת זאת, הרי שהיא האמת הנצחית הישמעאלים הם פראי אדם, ואיך יתכן שלפתע פתאום הם מוכנים לזנוח את אופיים הפראי, ולהחזיר שבויים?!

ולכן כדאי להכריז באוזני כל העולם ש'מה שקרה כאן הוא נס גדול ועצום! רק ברצונו של השם יתברך התאפשר שחרור השבויים, ולא בגלל שום סיבה אחרת!

הרב הוסיף: שאופיים הטבעי של בני ישמעאל הוא ה'פרא אדם' שבהם, ושרואים מכך אף מכך שהחותיים בתימן ממשיכים לשגר טילים לעבר ארץ ישראל, למרות שמפציצים אותם בחזרה, והורסים להם אפילו את ארמון המלכות של הנשיא בצנעא, אחד מסמלי השלטון בתימן.

איזו תועלת יש להם בשיגורו של טיל אחד? וכי יש לנו גבול משותף איתם? וכי גזלנו מהם שטחים? והרי לאחר שהם משגרים טילים, מפציצים אותם והורסים להם תשתיות יקרות! **הא למדת, שזה ה'פרא אדם' של ישמעאל, שהוא פרא אדם בלי סיבה, ובלי הגיון!**

ואם אכן בכל זאת נחתם הסכם עם החמאס, אין זאת אלא נס גדול וגלוי שנעשה לנו מן השמים! הכל ביד ה'. ויש להוסיף עוד נקודה. הנה בתחילת המלחמה חשבו כולם שהולכים למוטט את החמאס, והצהירו על כך בהצהרות רהב, שמיטוט החמאס הוא אחת ממטרות המלחמה.

והמציאות בשטח היא, שרואים בבירור שלמרות שהצליחו בס"ד להחליש את כוחם של המחבלים, וחיסלו את כל בכיריהם, עדיין

להכריז באוזני כל העולם ש'מה שקרה כאן הוא נס גדול ועצום! רק ברצונו של השם יתברך התאפשר שחרור החטופים.

התיאור המרגש מתלמידו הרה"ג רבי משה מיכאל צורן שליט"א שצפוי להתפרסם בעז"ה בגיליון קול ברמה - שבט תשפ"ה:

עיצומו של יום שמחת תורה תשפ"ד, היום בו פרצה המלחמה הנוראה. השמועות כבר דיברו על הגרוע מכל, על מאות טילים המשוגרים מהרצועה, ועל קרבות המתנהלים בישובי העוטף. ניגשנו אל מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א, וביקשנו לבשר לו את מה ששמענו שהטילים אמנם נפלו במרכז הארץ, אבל ב"ה לא פגעו באיש.

מרן הרב שליט"א שמע את הדברים, אבל משום מה הבשורה לא שימחה אותו. בשונה מכל הפעמים שהוא מחייך לכל מי שמשוחח איתו, פניו היו חתומות הפעם במעטה של צער וכאב.

'אבל יש ש-ב-ו-י-י-ם', אמר הרב, ושב אל הסידור שלו, שנספג באגלי הדמעות הרבות על השבויים - - - כבר אז, בשעות הראשונות לפרוץ המלחמה, ראינו והבנו עד כמה עניינם של השבויים נוגע לליבו של הרב. מה שהלך והתאמת יותר ויותר עם כל יום שעבר, והידיעה המזעזעת על מספרם העצום של ההרוגים, והשבויים שנחטפו לעזה.

ביום ראשון שלאחר שמחת תורה, כשברבים מישובי העוטף עדיין נערכו קרבות פנים אל פנים עם המחבלים הארורים, עמד הרב שליט"א מיד לאחר תפילת הנץ והציג דף מיוחד בו היתה כבר רשימת שבויים לתפילה ולזעקה. הרשימה הועברה אל הרב כבר בשעות הלילה, דהיינו במוצאי שמחת תורה, והמרא דאתרא עמד על הבימה שליד ארון הקודש, ופרץ בבכי נסער, ואמר: 'בגלל הדף הזה לא יכולתי לישון כל הלילה! אנחנו חייבים לשפוך לב כמים על השבויים!'

נדמה שרמת אלחנן 'האזינה' במיוחד לזעקת השבויים והיתה שותפה לצערן של המשפחות. כמעט בכל דרשה של מרן הגר"י זילברשטיין הושמעה זעקה זו, שירדה לנבכי הלב ועוררה את כולנו להרבות בתפילה לשלומם של השבויים.

עוד זאת; במנין הנץ נאמרת מאז פרוץ המלחמה, מלבד פרקי התהלים גם תפילת 'אבינו מלכנו' לאחר השמונה עשרה, בהתעוררות רבה.

במהלך כל השנה ורבע האחרונה נפגש מרן שליט"א עם משפחות השבויים, ועודדם וחיזקם לבטוח בהשם יתברך, תוך שהוא עצמו פורץ בבכי יחד איתם, ומפגין בכך את ההשתתפות בצערם. המשפחות הגיעו למעונו הפרטי, והשתתפו גם בשיעוריו, ורבים מהם אכן התחזקו בגין כך בשמירת התורה והמצוות.

יש לחמאס כוח לעמוד על שלו, ולהתווכח על הפריטים הכי קטנים בעסקת השבויים, עד כדי מריטת עצביהם של כל המשפחות.

מי היה מאמין שארגון הטרור הזה, שטבח באלפי יהודים בשמחת תורה, ועתה נחלש כוחו באופן כה משמעותי, יצליח לעמוד על שלו, ולהכריח את כולם להמתין עד שהוא יאזן בטובו 'להסכים' לעסקת השבויים, תוך כדי התעקשות על הפריטים הכי קטנים. מה שלומדים מכך הוא, שהכל תלוי ביד השם יתברך, ולא ב'כוחי ועוצם ידי'!

ואם השי"ת רוצה, אזי מתרחשים לפנינו אבסורדים שלא היינו מדמינים גם בדמיונות הכי מדומיינים. משום מה, אלה שנמצאים מחוץ לבית המדרש לא רוצים לדעת שהתורה כבר דיברה על כך, שאי אפשר למוטט טרור בדרכים טבעיות.

ואי אפשר להביא ל'מיטוט החמאס'. נקודה. כמה מגוחך לשמוע אנשים שמחזיקים את עצמם כמומחים, ומדברים אודות 'מיטוט החמאס', או 'הפעם אנחנו הולכים להביא את הפתרון המיוחל והסופי וכו' וכו'. מלבד העובדה שמדובר בדברי רהב, שחץ וגאווה, בבחינת 'כוחי ועוצם ידי', הדברים הללו פשוט לא נכונים. והדברים כתובים על ספר, לפני אלפי שנים, ומפורשים גם בדברי חז"ל.

והעצה היא אחת ויחידה. הגמרא (סנהדרין, צ"ז ע"ב) אומרת: "רבי אליעזר אומר, אם ישראל עושין תשובה, נגאלין, ואם לאו, אין נגאלין. א"ל רבי יהושע: אם אין עושין תשובה אין נגאלין, אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות, כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב".

סימן טוב לבאות וגם את זה אפשר לראות בבירור, שדווקא הגזירות הנוראיות שהומטו עלינו בשנה האחרונה, החזירו המונים בתשובה, וההתעוררות בעם היהודי נמצאת בשיאה. ת"ח אחד הצביע על פרשת השבוע שבה נחתמה העיסקה, פרשת 'שמות', וצריך לעיין בבעל הטורים הראשון בספר שמות, ולראות מה כתוב שם.

וז"ל: 'ואלה שמות בני ישראל הבאים' - ר"ת שביה, **שאפילו כשהיו בשביה, "שמות בני ישראל", שלא שינו שמותם.** גם בימינו אלה, כשרואים את ההתעוררות הכללית בעם, ובמיוחד בקרב בני משפחות השבויים, שחלקם חזרו ממש בתשובה שלימה, יש בכך סימן טוב לבאות.

הרב שליט"א הדגיש שצריך להמשיך ולהתפלל, להשתתף בצער המשפחות האמורות לעבור בשבועות הבאים יסורים נוראיים של המתנה מורטת עצבים. הרי כל שבוע ישתחררו רק שבויים בודדים, ועד הרגע האחרון לא יידע אף אחד מהם אם הבן שלו חי או מת, ואם הוא ישתחרר. הכל עלום וסתום. וגם זה חלק מה'פרא אדס' של הישמעאלים. **אי אפשר לתאר את הצער שיעבור על המשפחות, ועלינו להשתתף בצערן, ולהתפלל עליהן מקרב לב שלא יסבלו עוד.**

זו חובתנו כיהודים בני אברהם יצחק ויעקב. **אי אפשר להישאר אדישים למול סבל שכזה** שאנשים רבים היו נשברים מכך, ולא היו עומדים בזה כלל.

אין בזה הכלל שאין פודים יותר מכדי דמיהם

לגוף סוגיית שחרור החטופים התייחס הרב שליט"א כבר בתחילת המלחמה והובא הדברים בקובץ ווי העמודים וחשוקיהם (מרחשוון תשפ"ד)

הרב מציין בראשית תשובתו, שהנידון מופיע כבר בגמרא במסכת גיטין (דף מה.) שם נאמר שאין פודים את השבויים ביותר מדמיהם מפני תיקון העולם.

ומבואר בגמרא שני טעמים לדבר, האחד כדי שלא להביא את הציבור לידי עניות, וטעם נוסף שאם יפדו את השבויים ביותר

מדמיהם, הרי שהגויים יגבירו את החטיפות ויעשו כן שוב ושוב כדי להרויח ממון רב.

הרב ציין כי למעשה שיטת התוספות במסכת גיטין (דף נח.) שבמקום שיש סכנת נפשות שיהרגו את השבוי, אז פודים אותו גם ביותר מכדי דמיו.

והביא שכך הכריע רשכבה"ג מרנא הסטייפלר זצוק"ל לגבי השאלה עם המטוס ובו יהודים באנטבה שנחטף, ודרשו לשחרר תמורתם מחבלים רבים, **ושם הכריע הסטייפלר כי מחויבים לשחרר מחבלים תמורת החטופים משום שזה פיקוח נפש**, ורק אם הממשלה מסרבת לכך יש לזה צד בהלכה, כי יש פוסקים שמצדדים להלכה כמו הטעם שהגויים עלולים לשוב ולחטוף ולשבות.

ולמעשה מביא הרב את הכרעת חמיו רשכבה"ג מרן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, שחייבים במקום פיקוח נפש לשחרר מחבלים, ומצד הבעיה שמוזכרת בגמרא שיבואו לעשות כן שוב ושוב, טען הרב אלישיב שהרי המחבלים הארורים הללו עושים בין כך כל מה שהם יכולים כדי לפגוע ביהודים מחמת שנאתם הנוראה.

ולכן חייבים לשחרר מחבלים כדי לשחרר חטופים במקום שיש פיקוח נפש, וכמו שמבואר בתוספות שבזמן חורבן בית המקדש לא שייד הטעם הנ"ל שיוסיפו לחטוף יהודים, כי ממילא כולם נמצאים בידי הגויים.

אך הדגיש הרב, כי אם הנידון היה רק מצד שהחטופים בסכנת נפשות, ועל ידי שנשחרר מחבלים זה יגרום להם לחטוף שוב ושוב, אז פסק ההלכה הוא שצריכים לשחרר, כי הם ממילא עושים לצערנו ככל יכולתם להרוג ולחטוף.

אך בענייננו יש נידון נוסף, שיש חשש גדול שהמחבלים שישוחררו מבתי הכלא, ישובו להרוג ולרצוח, ושאלה זו תלויה בנידון אחר, כשיש כעת סכנה מוחשית לפנינו, האם צריכים לחוש לספק סכנה עתידית או שזה נחשב כסכנה עתידית וודאית ולא ספק.

והרי קשה מאד לאמוד את הדבר, שאם לא ישחררו את המחבלים מבתי הכלא יהיה פחות פיגועים ופחות הרוגים בעתיד, הרי יש אצל הערבים מאות אלפי רוצחים, ואמנם המחבלים שיושבים בכלא כבר הוכיחו את עצמם כרוצחים, אבל גם כך יש אצל הערבים מספיק רוצחים גם בלעדיהם, וקשה מאד לדעת ולקבוע שאם המחבלים לא ישוחררו מהכלא אז לא יהיה רציחות ואחרים לא יקומו במקומם, הרי כל רוצח שנהרג, קם לו מחליף אחר במקומו.

ולכן במקרה שלנו, צריך לשקול בפלס את מידת הסכנה הגדולה שבשחרור מחבלים, מול הסכנה הגדולה של החטופים, **והשאלה היא קשה מאד, והיא דיני נפשות, שצריך עבור זה בית דין של שבעים ואחד, להכריע בשאלות גורליות אלו.**

- נדגיש בסיום הדברים, כמובן שהוראה המעשית להברי הכנסת הוא בכל עניני ציבור וזה בכללם אומר פוסק הדור כי הקב"ה שם את רשכבה"ג מרן הגר"ד לנדו שליט"א להנהיג את הדור, ואליזו יש להפנות השאלות. ואליזו תשמעון.

- ניתן להאזין לדעת תורה מגדולי ישראל בראשם רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגאון רבי דב לנדו שליט"א, בקו חירום בעניני השעה שמספרו 074-740-3306.

- וכן ניתן להאזין לדברים ממרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א בקו שיח יצחק: 04-376-0582. ולקבל דברים מהקודש פנימה במייל דברי חמד - a0527642209@gmail.com

- כמו"כ מידי שבוע יו"ל קובץ אוצר הפרשה ובו גליונות מרבותינו מרנן ורבנן גדולי ישראל זצוק"ל ושליט"א. ניתן להשיג מודפס בבתי הכנסיות בארה"ק, וכן ניתן לקבלו במייל: a169258235@gmail.com

***

ניתן להצטרף לקבלת הגליון ע"י שליחת הבקשה למייל - a086221800@gmail.com